Ypoκ №32

Творення і правопис складноскорочених слів

Мета: навчити розуміти основні принципи творення та правопису складноскорочених слів української мови та застосовувати їх у власному мовленні; удосконалювати вміння утворювати складноскорочені слова та абревіатури; розвивати зв'язне мовлення (усне та письмове) та творчі здібності; збагатити культурний потенціал учнів, показуючи різноманітність та красу української мови через вивчення та створення складноскорочених слів, а також виховувати повагу до мови та її норм через виконання правил правопису.

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці говоритимемо про складноскорочені слова. Навчимося їх розшифровувати та записувати.

Шукаємо відповіді на запитання:

Який спосіб творення називаємо абревіацією?

Яким чином абревіатури сприяють економії мовних засобів?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Прочитайте складноскорочені слова. Запам'ятайте написання

ЗСУ (Збройні сили України), ЗЗСО (заклади загальної середньої освіти), НАПН (Національна академія педагогічних наук України), OOH (Організація Об'єднаних Націй), МВФ (Міжнародний валютний фонд), ТЮГ (Театр юного глядача), ЗМІ (засоби масової інформації), ЦНАП (Центр надання адміністративних послуг), медогляд (медичний огляд).

Вправа

126

підручник. Сторінка

Прочитайте текст. Наведіть власні приклади абревіатури. Складіть два речення з ними

Найбільшу кількість значень має абревіатура ПК. Це палац культури, паровий кран, передній край, перфокарта, підбирач-копнувач, пістолет-кулемет, предметний каталог, Повітряний кодекс, пожежний кран, польовий караул, постійний комітет, променевий кінескоп, проміжний конденсатор, прохідницький комбайн, прядильно-крутильна (машина), парсек та інші.

Вправа

127

підручник. **Сторінка**

52

Спишіть, уставляючи пропущені букви. Підкресліть абревіатури, поясніть їхнє значення й написання

1. Як тій дитині зватися Богданком, коли епоха зветься НТР? (Л. Костенко). 2. Опускаються снів НЛО на балкони (Н. Диб'як). 3. Ранок. Ми прокидаємося. Вмикаємо ТВ (О. Смаль, Г. Смаль).

Вправа

128

підручник. **Сторінка** HTP — науково-технічна революція. HЛO — непізнаний літальний об'єкт. TB — телевізор.

Підручник. Вправа

129

підручник. **Сторінка** 3HO, 33CO, MAH, TCH, €C

3НО — зовнішнє незалежне оцінювання. 33СО — заклади загальної середньої освіти.

МАН – Мала академія наук.

ТСН – телевізійна служба новин.

ЄС – Європейський Союз.

Підручник. Вправа

130

підручник. **Сторінка**

53

Робота в групах. Утворіть складноскорочені слова й абревіатури від наведених словосполучень. Поясніть особливості вимови й написання

I група: міська рада, головний бухгалтер, виконавець робіт, державний бюджет, автобусний вокзал, заробітна плата, державна позика, технічне завдання, технічний мінімум, Національний банк України, Служба безпеки України, Мала академія наук, Парламентська асамблея Ради Європи.

П група: Українська повстанська армія, Європейський Союз, Донецький басейн, Міністерство освіти і науки, акціонерне товариство, спортивний зал, районне управління внутрішніх справ, фізична особа-підприємець, державна реєстрація, лінії електропередач.

Перевір себе

I група: міськрада, головбух, виконроб, держбюджет, автовокзал, зарплата, держпозика, техзавдання, техмінімум, Нацбанк України, СБУ, МАН, ПАР€.

II група: УПА, ЄС, Донбас, МОН, АТ, спортзал, РУВС, ФОП, держреєстрація, ЛЕП.

Підручник. Вправа

130

Підручник. Сторінка

53

Вправа «Мікрофон»

- Що нового ви дізналися сьогодні?
- Які почуття викликала у вас тема уроку?
- Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?
- Що було найважливішим на уроці?
- Яка абревіатура вам запам'яталася?
- Назвіть 3-4 слова, що визначають суть цього уроку і ваші досягнення.

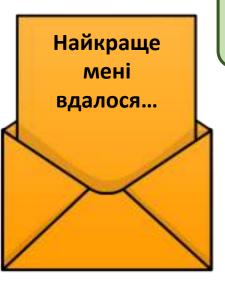

Рефлексія «Загадкові листи»

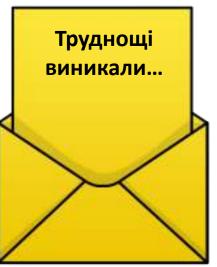
Сьогодні на уроці я навчився/ навчилася...

Найбільше мені сподобалося ...

Обери лист, який ти хочеш відкрити

(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Пояснення домашнього завдання

Підручник, вправа 131, сторінка 53 (І, ІІ або ІІІ, на вибір).

